സാഹിത്യ വാരഫലം

എം. കൃഷ്ണൻനായർ

ഒരു വിദ്യാലയത്തിലെ വാർഷികാഘോഷം. അതിനോടു ചേർന്ന സമ്മേളനത്തിന്റെ അധ്യക്ഷൻ അന്നത്തെ മുഖ്യമന്ത്രി ശ്രീ. പനമ്പള്ളി ഗോവിന്ദമേനോൻ ആയിരുന്നു. പ്രഭാഷകന്മാരായി ശ്രീ. ജി. കുമാരപിള്ളയും ഇതെഴുതുന്നയാളും. പനമ്പള്ളിക്കു രാത്രി 8.45 നു തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നു പുറപ്പെടണം. അദ്ദേഹത്തിനു മറ്റൊരു പരിപാടിയുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ പ്രസംഗിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സമയം 8.30. അദ്ദേഹത്തിനു പുറപ്പെടാൻ 15 മിനിറ്റു വേണം. അതിനാൽ ഞങ്ങൾ പ്രസംഗം നിറുത്തണമെന്നു സംഘാടകർ അഭ്യർത്ഥിച്ചു. പനമ്പള്ളി കോപത്തോടെ പറഞ്ഞു: "പ്രസംഗം നിറുത്താൻ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടു അധികം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരുവൽ തുള്ളൽ കൂടിത്തുള്ളിയാലും സ്വാഗതക്കാരൻ പ്രസംഗിക്കണമെന്നു സ്വാഗതക്കാരൻ പ്രസംഗിച്ചാലും തടസ്സമില്ല." ഞങ്ങൾ പ്രസംഗം തുടർന്നു. അതനുസരിച്ചു മുഖ്യമന്ത്രി പ്രഭാഷണമവസാനിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു ഉജ്ജ്വലമായി പ്രസംഗിക്കുന്നതിനു ശേഷം അദ്ദേഹം പോകുന്നതായി ഭാവിച്ചു. സമ്മേളനക്കാരുടെ സംഘടനയിൽ ഒരു പ്രതിഷേധവലയം സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തെ പറഞ്ഞു. ഒരു ഡാൻസ് കൂടിയുണ്ടു്. അതു കണ്ടിട്ടു പോകാവു. കേരളത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഡാൻസാണു്. ആ പ്രത്യേക സ്വഭാവത്തിലുള്ള പനമ്പള്ളി അസ്വസ്ഥനായി സദസ്യരുടെ കൂട്ടത്തിനു് ഇരുന്നു. ക്ഷമകെട്ടപ്പോൾ ഒരു പെൺകുട്ടി ഓടിവന്നു് ഡയസ്സിൽ കയറി നിന്നു് ഉച്ചത്തിൽ നടത്തുകയാണു്. അപ്പോൾ കുട്ടിയുടെ കവിളിൽ നുള്ളിക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: "മോളു് കേരളത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായി ഡൽഹിക്കു പോകുമ്പോൾ ഇവിടെയുള്ള ദാരിദ്ര്യത്തെപ്പറ്റിയും ഇവിടെ നിലനിൽക്കുന്ന ശോചനീയമായ അവസ്ഥയെപ്പറ്റിയും പറയണം." അവസാനം അദ്ദേഹം സംഘാടകരുടെ അഭ്യർത്ഥന സ്വീകരിച്ചു. എട്ടുമണിക്കു് അവിടെയെത്തേണ്ടിയിരുന്ന അദ്ദേഹം പത്തുമണിക്കു തിരുവനന്തപുരത്തെത്തിയതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിനു മാത്രം മുന്നൂറുരൂപയുടെ കാന്തിനഷ്ടമുണ്ടായി. 'അങ്ങാണു് ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിക്കുന്നതു്' എന്നുപറഞ്ഞു് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ശ്രീതിനേടാൻ ശ്രമിച്ച സംഘാടകർക്കു് ആകെക്കിട്ടിയതു് കുറെപ്പേരെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാൻ മാത്രമല്ല മാതൃകാപരമായ ശിക്ഷയുമായിരുന്നു.

പനമ്പള്ളിക്കു നാൽപ്പത്തിനാലു സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം എഴുന്നേറ്റു. സംഘാടകർ ഓടിവന്നു് രണ്ടു മിനിറ്റുകൂടെ ഇരിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു. മുഖ്യമന്ത്രി വീണ്ടും അവർക്കു വഴങ്ങി കസേരയിൽ ഇരുന്നുകൊടുത്തു. അപ്പോൾ അടുത്തേക്കു പെൺകുട്ടി പാഞ്ഞടുത്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കു എത്തിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അനിയറയിൽനിന്നു് ഒരു ഗാനശകലം കേൾക്കാറായി. ഇതു മാപ്പിളപ്പാട്ടിന്റെ സംഘാനം! ഇതു കേട്ടപ്പോൾ പനമ്പള്ളിയുടെ മുഖത്തുണ്ടായ ഭാവപരിവർത്തനം അവർണ്ണനീയമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പെൺകുട്ടിയെ തിരിച്ചുവിളിച്ചു. എന്നിട്ടു് ഗാനം കേൾക്കാൻ തുടങ്ങി. ഗാനം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം പെൺകുട്ടിയെ തിരിച്ചുവിളിച്ചു. അവൾ അടുത്തുചെന്നപ്പോൾ അവളുടെ കവിളിൽ നുള്ളിക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: "മോളു് കേരളത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായി ഡൽഹിക്കു പോകുമ്പോൾ ഇവിടെയുള്ള ദാരിദ്ര്യത്തെപ്പറ്റിയും ഇവിടെ നിലനിൽക്കുന്ന ശോചനീയമായ അവസ്ഥയെപ്പറ്റിയും പറയണം." അവസാനം അദ്ദേഹം സംഘാടകരുടെ അഭ്യർത്ഥന സ്വീകരിച്ചു. എട്ടുമണിക്കു് അവിടെയെത്തേണ്ടിയിരുന്ന അദ്ദേഹം പത്തുമണിക്കു തിരുവനന്തപുരത്തെത്തിയതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബത്തിനു മാത്രം മുന്നൂറുരൂപയുടെ കാന്തിനഷ്ടമുണ്ടായി. 'അങ്ങാണു് ഞങ്ങളെ ദ്രോഹിക്കുന്നതു്' എന്നുപറഞ്ഞു് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ശ്രീതിനേടാൻ ശ്രമിച്ച സംഘാടകർക്കു് ആകെക്കിട്ടിയതു് കുറെപ്പേരെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാൻ മാത്രമല്ല മാതൃകാപരമായ ശിക്ഷയുമായിരുന്നു.

പനമ്പള്ളിക്കു നാൽപ്പത്തിനാലു സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം എഴുന്നേറ്റു. സംഘാടകർ ഓടിവന്നു് രണ്ടു മിനിറ്റുകൂടെ ഇരിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു. മുഖ്യമന്ത്രി വീണ്ടും അവർക്കു വഴങ്ങി കസേരയിൽ ഇരുന്നുകൊടുത്തു. അപ്പോൾ അടുത്തേക്കു പെൺകുട്ടി പാഞ്ഞടുത്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കു എത്തിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അനിയറയിൽനിന്നു് ഒരു ഗാനശകലം കേൾക്കാറായി. ഇതു മാപ്പിളപ്പാട്ടിന്റെ സംഘാനം! ഇതു കേട്ടപ്പോൾ പനമ്പള്ളിയുടെ മുഖത്തുണ്ടായ ഭാവപരിവർത്തനം അവർണ്ണനീയമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പെൺകുട്ടിയെ തിരിച്ചുവിളിച്ചു. എന്നിട്ടു് ഗാനം കേൾക്കാൻ തുടങ്ങി. ഗാനം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം പെൺകുട്ടിയെ തിരിച്ചുവിളിച്ചു. അവൾ അടുത്തുചെന്നപ്പോൾ അവളുടെ കവിളിൽ നുള്ളിക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: "മോളു് കേരളത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായി ഡൽഹിക്കു പോകുമ്പോൾ ഇവിടെയുള്ള ദാരിദ്ര്യത്തെപ്പറ്റിയും ഇവിടെ നിലനിൽക്കുന്ന ശോചനീയമായ അവസ്ഥയെപ്പറ്റിയും പറയണം."

യത പ്രീ-വി. ഡി. കൃഷ്ണൻ-നമ്പ്യാർ തീർച്ചയായും ഒരു സേവനമല്ല അനുഷ്ഠിച്ചതു്. പക്ഷേ ഇക്കാര്യത്തിൽ കൃഷ്ണൻ നമ്പ്യാരെ കുറ്റപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ല. കഥ സ്വന്തമായി ഞാനായതുകൊണ്ടാവണം അദ്ദേഹം അല്പം ദീർഘമായി പ്രതിപാദിച്ചതു്. ഓരോരുത്തർക്കും ഓരോ അഭിരുചിയാണല്ലോ. സാഹിത്യ അക്കാഡമിയുടെ പ്രസിഡന്റും ഹുമായൂൺ കബീർസും നഷ്ടനൽ ബ്രാഹ്മണസംഗമായ സുനീതികുമാർ ചാറ്റർജിക്കും മഹനീയങ്ങളായി ഞാനെന്നിയതു് മുന്നു പുസ്തകങ്ങളാണു്. ചിയേൻ യുംസിന്റെ 'ഏകസോഡസ് ഓഫ് ഒട്ടോമാര്യയുടെ 'ദാഡോ ഫ്രം ലഡാക്ക്', കുഞ്ഞുണ്ണിസിങ്ങിന്റെ 'ടെയിൻ ടു പാകിസ്ഥാൻ' ഇവയാണു് ആ ഉത്കൃഷ്ടമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. ആദ്യത്തെ രണ്ടും തികച്ചും സാധാരണക്കാരായ കർഷകരുടെയും, മുന്നാമത്തെ കൃതി ജർണ്ണലിസത്തിൽനിന്നു ഞാൻ ഒന്നുമാകുന്നില്ല. ചാറ്റർജി 'വലിയ ആളാ

അറുപതു വയസ്സു കഴിഞ്ഞാൽ...

കിയ കന്തിലാലിന്റെ യശസ്സിൽ മാലിന്യം കലർന്നുവെന്നും മുഖ്യമന്ത്രിയും കൂട്ടരുമെന്നാണു് ഇതിന്റെ സാരം. ഇതു രണ്ടുവിലത്തെ വാക്യത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ടു് രണ്ടു പുറം നിറഞ്ഞ വർണ്ണനകളും. പനമ്പള്ളിയുടെ നെഞ്ചിന്റെ നേർക്കു കൈ ചൂണ്ടിയ പെൺകുട്ടിയെപ്പോലെയാണു് ഈ കഥയെഴുതിയ കർത്താവും. ഇദ്ദേഹം ആരെ ചൂണ്ടുന്നു? ആരെയാണു കലാകാരനല്ല. ഈ പൊങ്കഥ മലയാളത്തിലേക്കു തർജ്ജമചെയ്തിരിക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ഞാൻ ഇതു യഥാർത്ഥ സംഭവം തെർമ്മിച്ചു പോയി. രണ്ടു പുറത്തോളമുള്ള ഒരു വ്യർത്ഥരചന. അവസാനത്തെ വാക്യത്തിൽ വച്ചിരിക്കുന്നു. 'ഗുട്ടൻസ്: സർക്കാരിനെതിരായി ഫർണ്ണാൽ, ജഗ. ജഗ നയിക്കുന്നതു് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പൂർവകാലസുഹൃത്തായ കാന്തിലാൽ. ജഗ പൊയ്ക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോഴെ വെടിവയ്പു നടന്നു. ഒരാൾമാത്രം മരിച്ചു. കാന്തിലാലാണു് മരിച്ചതെന്നു ചിലർ പറഞ്ഞു. കാന്തിലാൽ ഇതുകേട്ടു് 'വിസ്മയിച്ചു. അയാൾ ശവംകണ്ടിട്ടു പറഞ്ഞു അതു് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെതാണെന്നു്. മുഖ്യമന്ത്രി അട്ടഹസത്തോടെ ശവം കാണാനെത്തി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഇതു ഏൽപ്പതല്ല. മറ്റെയുടനേർക്കു വെടിവെച്ചു മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ കർത്തിക്കു കളങ്കം സംഭവിച്ചുവെന്നു് കാന്തിലാലും നാട്ടിൽ ചിലരുമാ

നേകിലും സഹൃദയനല്ല എന്നതിനും ഇതു തെളിവു നൽകുന്നു. (ചാർജിയുടെ ലേഖനം കുഷ്ഠന്റെ സിങ്ങ് എഡിറ്ററായ ഇലസ്ട്രേറ്റഡ് വീക്കിലിയിൽ (ജനുവരി 13)

ഫ്രാൻസിസ് കാസാനോവയുടെ ഒരു നോവലിലെ കഥാപാത്രം മറ്റൊരു കഥാപാത്രത്തോട് പറയുന്നു:- ''അവനെന്താണു് അവിടെ നിങ്ങളുടെ കൂടെ ചെയ്യുന്നതിനേക്കാം. ഒരു പൈനാക്കാരി എന്നതിനേക്കാൾ തിരുണിയാണു്. ജീവിതത്തെ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന മഹനീയമായ സർവലൗകിക ശക്തിയുടെ രണ്ടു പിതാക്കളിൽനിന്നാണു് അവൾ ഉദ്ഭവിച്ചതു്. നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെപ്പറയുമെങ്കിലും ശരി. ഇപ്പോഴും ഞങ്ങൾ അവയെ യോജിപ്പിക്കും.'' ഇങ്ങനെ യോജിപ്പിക്കുന്നതിലാണു് സ്ത്രീയുടെ ഉന്നത സ്ഥാനം. സ്ത്രീയുടെ സാർവലൗകികതയെക്കുറിച്ചു് സുന്ദരി ബി. ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. (കുങ്കുമം വാരികയിലെ ഈ കഥയുടെ തർജ്ജമയുടെ തലക്കെട്ടു് ''ഒരു മുഖ്യനും ഒരു പാവപ്പെട്ടവനും'' എന്നാണു്. ഇതിൽനിന്നു് അവൻ പുതിയ പ്രപഞ്ചത്തിൽ മാത്രം ജീവിക്കുന്നു എന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. ചിലർ പണത്തിന്റെ കയറുമ്പോൾ ഒരു പാവപ്പെട്ടവനെ കണ്ടാൽ വിളിച്ചു് ഉടനെ എന്തെങ്കിലും കൊടുത്തു് ഇതാണു്. ഇതിനെ ഔദാര്യം എന്നു പറയുന്നതിനേക്കാൾ ഭേദം ഏതും കാണാതിരിക്കുന്നതാണു്. അല്പമെങ്കിലും ഇന്നത്തെ ശീലംവച്ചു് എന്നെക്കുറിച്ചു് നാളെയും കാണാൻ കൂട്ടാക്കാതെയിരുന്നു. ഏതായാലും ഞാൻ ഇനി കൂടുതൽ പറയുന്നില്ല. ചിലർ സ്വന്തം ജീവിതത്തിൽ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന ചിന്തകളുടെ ചുരുക്കം ഞാൻ പറഞ്ഞുവെന്നേയുള്ളൂ. ഇനി ഞാൻ ഒരു ലഘുകഥ പറയാം. ഇങ്ങനെ: ''ഇന്നലെ ഉച്ചസമയത്തു് ഒരു ബസ്സിൽ കയറിയപ്പോൾ ഞാൻ ഒരു സുന്ദരിയെ തന്നെ ഏറ്റവും പിന്നിലത്തേതു് മനസ്സിലാക്കി. ഞാൻ ഒരു സീറ്റിൽ ഇരുന്നു. ഞാൻ ഇറങ്ങേണ്ട സ്ഥലമെത്തിയപ്പോൾ ഞാൻ ഡ്രൈവറുടെ അടുത്തുചെന്നു് ഇറങ്ങുന്നതിനുള്ള സമയത്തിനുവേണ്ടി കാത്തുനിന്നു. ഞാൻ ഇറങ്ങുന്നതിനുമുമ്പു് ഡ്രൈവർ എന്നോടു് ചോദിച്ചു: ''നിങ്ങൾ ഇന്നലെ ഉച്ചയ്ക്കു് ഈ ബസ്സിൽ കയറിയിരുന്നോ?'' ഞാൻ ഉവ്വെന്നു പറഞ്ഞു. ഞാൻ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ഡ്രൈവർ എന്നോടു് പറഞ്ഞു: ''നിങ്ങൾ ഇന്നലെ ഉച്ചയ്ക്കു് ഈ ബസ്സിൽ കയറിയപ്പോൾ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ പിന്നിലത്തെ സീറ്റിൽ ഇരുന്നു. നിങ്ങൾ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ സീറ്റിൽ ഇരുന്നു. നിങ്ങൾ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഇരുന്ന സീറ്റിൽ ഒരു പുസ്തകം കണ്ടു. ഞാൻ അതു തുറന്നുനോക്കി. അതിൽ നിങ്ങളുടെ പേരും വിലാസവും കണ്ടു. ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു് ഒരു കത്തെഴുതി. നിങ്ങൾക്കു് ആ പുസ്തകം കിട്ടിയ

Seferis) എന്ന ഗ്രീക്ക് കവിക്കാ
ണു് 1963-ലെ സാഹിത്യത്തിനുള്ള
നോബൽ സമ്മാനം കിട്ടിയതു്. (Gio
rgos Seferis എന്നു തുടർകനാമം)
അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യസമാഹാരം ഓ
രഞ്ചു് നിമർന്ന പുറംചട്ടയണി
ഞ്ഞു് എന്റെ മേശപ്പുറത്തു കിടക്കു
ന്നു. ഞാനതു വായിക്കുകയായിരു
ന്നു. എത്രനാരു മനോഹരമായ കവിതി
കളാകുവേ അവയും മലയാളത്തപോടു
മുള്ള അനുവാചകരെ കവിതയുടെ ഗ
ന്ധർവലോകത്തിലേക്കും ഉയർത്തു
മെന്നതു തീർച്ച. ഉയർത്തു
കഴിഞ്ഞവരെയെല്ലാം മഹാകവികളാക്കു
ന്നു.

"Spill into the lake
but a drop of wine
and the sun vanishes—
(collected poems 1924-'55 page 89)

ഈ അയുടെ ഇതുപോലെയാക്കു വിലയി
രിക്കുകയില്ല. അങ്ങളുടെ അനുപമ
വ്യക്തിത്വത്തിൽ മഹാകവികളുടെ കാ
വ്യങ്ങളാകെ. ഈ ഗ്രീക്ക് മഹാകവി
യുടെ കാവ്യങ്ങൾ വായിച്ചതിനുശേ
ഷമാണു് ഞാൻ കുമാരി ഒ വി. ഉഷ
യുടെ 'ഗ്രീഷ്മയാർത്തവി' എന്ന കവിത
മനുഷ്യനിയിൽ വായിച്ചതു്.

പാതിരുവുപടം മുതൽക്കേ
മുള്ളുകൾ പൂക്കുന്ന നിന്റെ വസ
തിയിൽ
കാറുകൊണ്ടു മുള്ളാറു തേങ്ങിയല
യവേ
വാതിൽ തുറന്നെന്റെ—
മുന്നിൽ നിറയുക
മാറുമുഖപടം മുടകളയുക
നിന്നിലെൻ ജീവശ്വാസ
കണമായതെല്ലാം—ഞാൻ—

ഉഷയുടെ ഈ സത്യമേശനാലോഭാഷ
എനിക്കു അത്രയനിയമായി; സെഫെ
റിയസിന്റെ കാവ്യപ്രപഞ്ചത്തിലേ
ക്കിലും—

* * *

ഏതു സാഹിത്യകാരനായാലും നന്നാ
കുന്നതു തന്റെ ശക്തിയുടെ അന്തർധാ
രയനുസരിച്ചാണു്. ഒരു കവിയുടെ
കവിതയിൽ അയാളുടെ ജീവിതം
പ്രതിഫലിക്കുന്നുണ്ടു്. ചിലപ്പോൾ
അതു് ഒരു കണ്ണാടിയിലെന്നപോലെ
തെളിഞ്ഞു കാണാം. ചിലപ്പോൾ അ
തിന്റെ പ്രതിബിംബം അവ്യക്തമായി
രിക്കും. ചിലപ്പോൾ അതു് ഒട്ടുമേ
കാണുകയില്ല. ഇതിനെപ്പറ്റി ഒരു
ഫ്രഞ്ചു നിരൂപകൻ പറഞ്ഞതു് ഇങ്ങ
നെയാണു്: "The work, we might say, is made in the image of the author, whereas criticism—if it seem to be wholly The reflection the image of the critic In practice, criticism is a document about critic much more than a document about or an account of the work." ഇതാണു് യോനസ്കോയുടെ മതം. (Encounter — Septr 1964) ഈ രൂമേനിയൻ സാഹിത്യകാരന്റെ വിമർശകവീക്ഷ ധത്തെ വിമർശിച്ചുകൊണ്ടു് ശ്രീ. കെ. പി. അപ്പൻ 'മാതൃഭൂമി'യിൽ ലേഖനമെഴുതിയിരിക്കുന്നു. വിമർശനത്തിനു് "ഇച്ഛാശക്തിയുടെ പ്രകടനത്രീക" യാകാൻ കഴിവുണ്ടെന്നാണു് ലേഖകന്റെ മതം. ചിന്താപ്രധാനമായിട്ടുണ്ടു് അപ്പന്റെ പ്രബന്ധം.

* * *

ശ്രീമതി കമലാദാസിനെ (മാധവിക്കുട്ടിയെ) വാറ്റ്സ്ലാഫ് നിജിൻസ്കിയെ (Vaslaw Nijinsky) പ്പോലെ വിചിത്രമായ ഒരു വ്യക്തിത്വം എന്നെന്നില്ലാത്തവിധം പലരും കൊള്ളിച്ചുവെന്നും ഇലസ്ട്രേറ്റഡ് വീക്കിലിയിൽ നിന്നു നാം മനസ്സിലാക്കുന്നു. 1950—ൽ ഭ്രാന്തു പിടിച്ചു മരിച്ച നിജിൻസ്കിയെക്കാൾ ശക്തനായ ഒരു നർത്തകനെ ഇന്നുവരെ ലോകം കണ്ടിട്ടില്ല. എന്നു ജീവചരിത്രകാരനും കമലാദാസ് വായിച്ചതെന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഏതായാലും നിജിൻസ്കിയുടെ സഹധർമ്മിണി എഴുതിയ The Last Victory of Nijinsky (London, Gollanez Ltd.) എന്ന ഗ്രന്ഥം ശ്രീമതി വായിക്കണം. അതിനെക്കാൾ ഹൃദയദ്രവീകരണസമർത്ഥമായ ഒരു ഗ്രന്ഥം ഞാൻ വായിച്ചിട്ടില്ല.

Whether it gets dark
or light
the jasmin stays
always white

(തുടരും 35-ൽ)

കുഴിയാനം

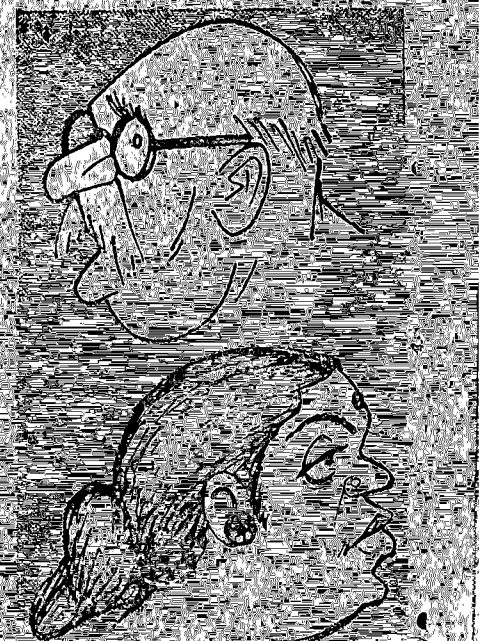

റിട്ടയേർഡ് സർക്കിൾ ഇൻസ്പെക്ടർ 'മമുക്കൻ മാർത്താണ്ഡപ്പിള്ള' മധ്യതിരുവിതാംകൂറിൽ ഒരു കാലത്തു പൊടിപൊളിച്ച ഒരു ഭരണധുരന്ധരനായിരുന്നെന്നാണു് കേട്ടു കേൾവി. മാർത്താണ്ഡപ്പിള്ളയെന്നു പറഞ്ഞാൽ പലരും ഒരുപക്ഷേ അറിഞ്ഞെന്നു വരുകയില്ല. എന്നാൽ 'അമുക്കനെന്നു കേട്ടാൽ ആരും ഇരുനയടത്തു നിന്നെണീറ്റുപോകും. മാർത്താണ്ഡപ്പിള്ളയുടെ 'അമുക്കു' അത്രയ്ക്കു കുപ്രസിദ്ധനാണു് ഒരു പുള്ളിയെ കയ്യിൽക്കിട്ടിയാൽ. ആദ്യം തന്റെ രണ്ടു കയ്യിലും അവന്റെ രണ്ടു ചെവിയും

അമുക്കില്ലും വലിയ അമുക്കും

തുടരെത്തുടരെ അതിന്റെ ശക്തി മാൻ കുനിഞ്ഞുപോയ അവന്റെ കഴുത്തും തലയും തന്റെ മുഖത്തോടടുപ്പിച്ചു് ഒരു കടിയും കടിക്കും. ചെവിക്കുടയിൽ നിന്നു രക്തം കിനിഞ്ഞിറങ്ങുമ്പോൾ! ഈ വേദനയുടെ കുത്തിപ്പിടിത്തത്തിൽ അവനു പിടിവിടുന്നു. ഞെരിയും. ഈ അമുക്കനെ അതിജീവിച്ചു രക്ഷപ്പെടുന്നവരോ തുലോം തുച്ഛം. കൈമുട്ടുകളിൽ മടക്കുമുട്ടുകളും അമുക്കും ഇന്നുമുക്കിൽ ഉള്ള സത്യം എവനും പറഞ്ഞുപോകും.

മാർത്താണ്ഡപ്പിള്ളയ്ക്കുപ്പോലും വരുകയില്ല. ജഡകൊഴിഞ്ഞതും എല്ലുന്തി കവിളൊട്ടി കണ്ണുകുഴിഞ്ഞ സിംഹം. മാർത്താണ്ഡപ്പിള്ളയുടെ കൻ ഉദ്യോഗസ്ഥനായ ഫലലോചനൻ നായർ കൊണ്ടുവരുന്ന വിവാഹാലോചനകളെപ്പോലും മാർത്താണ്ഡപ്പിള്ള തന്റെ പൊറ്റയുള്ള കാരണങ്ങളൊന്നും പറയാതെ നിരസിക്കാൻ തുടങ്ങി.

സുകുമാർ

പുതുവത്സരത്തിൽ
ഒട്ടനവധി പുതിയ
വിഭവങ്ങളുമായി

ദേശാഭിമാനി വാരിക

★ സഹൃദയവേദിയിലേക്കു്

കമ്യൂണിസ്റ്റു് (മാർക്സിസ്റ്റു്) നേതാവും
മഹാരാഷ്ട്രയിലെ ഗ്രാമീണജനതയുടെ പ്രിയങ്കരിയുമായ

ഗോദാവരി പരുലേക്കറുടെ

കേന്ദ്രസാഹിത്യഅക്കാദമി അവാർഡുനേടിയ നോവൽ

മനുഷ്യനനുവേണ്ടി

(മറാഠി നോവൽ)

മലയാളസാഹിത്യത്തിനു് പൌരുഷമുള്ള നോവലുകൾ
പ്രദാനംചെയ്യുന്ന പ്രശസ്തയായ

പി. വത്സലയുടെ

നിഴലുറങ്ങുന്ന വഴികൾ

(മലയാളം)

കൂടാതെ
കേന്ദ്രസാഹിത്യഅക്കാദമി അവാർഡുനേടിയ അഞ്ചു നോവലുകളെക്കുറിച്ചു് പ്രസിദ്ധനിരൂപകരുടെ വിലയിരുത്തലുകൾ.
മലയാളകവിതാരംഗത്തിനു് പുതിയ വഴി വെട്ടിക്കൊടുത്ത
ചങ്ങമ്പുഴക്കവിതകളെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനം.
ഇരുപത്തിരണ്ടു വാനന്തരം.

നായാട്ടു് ശങ്കുണ്ണി, ഡോ: മാഹൻതമ്പി, ഹരിഹരൻ പൂഞ്ഞാർ, കുളക്കാട്ടു് വാസുദേവ നായർ, എം. എൻ. കുറുപ്പു്, എ.പി. കെ. വസന്തൻ, രാജീവൻ, ജ്യോതിഷ്, സുവ്യോമ്നൻ, പാറ തുടങ്ങിയ പുതുകഥാകൃത്തുക്കളുടെ കഥകൾ — ഓർമ്മക്കുറിപ്പുകളിലും ഗൗരവപഠനത്തിലും പാറയ പുതിയ പുസ്തകങ്ങളുടെ കഥകളും കവിതകളും.

ഏജൻസിക്കു് എഴുതുക: മാനേജർ,

ദേശാഭിമാനി വാരിക
കോഴിക്കോട് — 1 — 673001

കടിച്ചുനിക്കും. ഒന്നും പറയില്ലെന്നുമുണ്ടു്.

'ഒറക്കു നിക്കാൻ വയ്യ. അല്ലകിലും ഞാനും വന്നേനെ.

അതിക്കുറ്റം. അപ്പോഴത്തേലേ തീരി കത്തണ്ടേലു്. പെണ്ണപ്പോറത്തു കോലു വീഴിന്നിടത്തെല്ലാം എത്തണന്നാണു വിചാരം. ആ നിയ്യിപ്പഴു്....

അമ്മു വിഷയം മാറ്റാൻ ശ്രമിച്ചു. കയ്യിലിരുന്ന ആഴപ്പതിപ്പു് നിവർത്തി പോരിച്ചു:

'നിയ്യിതു' കേണ്ടാ! നമ്മളെ ചതിച്ചു. ആണുങ്ങളു് കള്ളന്മാരാ. വിശ്വസിക്കരുതൊള്ളൂട്ടോ.

'നാമ്മു നാപ്പോറ്റു...കരുണേട്ടൻ നിന്നെ....

കരുണേട്ടനൊന്നുല്ല. നിയ്യിതു് നാക്കെടു്.

ആഴപ്പതിപ്പിന്റെ പേജുകൾ മറിഞ്ഞു. വിവാഹഫോട്ടോകൾ കണ്ണിൽ. തല പുറകുന്നതുപോലെ തോന്നി. തുടുപ്പു്, ഒന്നും കാണാൻവയ്യ. പിന്നെയേട്ടന്റെ പുരലിൽ പരിയിരിക്കുന്നു ഒരു പെൺകുട്ടിപ്പെണ്ണു്, മോഹന. കൂടെ ജോലിചെയ്യുന്ന ഒരു ഹവിൽദാരുടെ മകളാണത്രെ!

ചൂരി കറഞ്ഞുകയാണെന്നു തോന്നി. അമ്മുവിന്റെ സ്വരം കാതിൽവീണു.

'ഞാനും കരുണേട്ടനും കൂടി വീട്ടിട്ടാ വരണു. എന്തിനാ ഇങ്ങനെള്ള ചതിയന്മാരുടെ ഓരോ കാര്യം പറഞ്ഞു് ആളെ മോഹിപ്പിക്കുണു്. വേണ്ടാത്ത വർത്താനങ്ങളുണ്ടാക്കിയുണ്ടാക്കുണ്ടാ പറഞ്ഞു വിടലു....

തലയ്ക്കുള്ളിൽ ആയിരം കടന്നലു് കുത്തുന്നതുപോലെ. മുറിവിൽ പിന്നെയും പുറ്റു കുത്തി.

പിന്നാലെയ്ക്കു പിന്നാലെ കുതിച്ചു വരുന്ന തിരമാലകളുടെ ശബ്ദം.

എന്റെ പിള്ളേരുടെ...

അമ്മു വിനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു കരഞ്ഞു.

ഇനി ഇനിയ്ക്കൊരുപ്പു.... ആരുപ്പു....

അച്ഛൻ മരണത്തിന്റെ ശൂന്യതയിൽ, ശ്വാസം മുട്ടിപ്പിടിക്കുകയും കട്ടിലിൽ നിന്നിറങ്ങാൻ വയ്യ. കുളിപ്പുരയിലില്ല. നിത്യകർമ്മങ്ങളെല്ലാം കൂടിൽത്തന്നെയാണു് ക്ഷേത്രം ഒന്നും കഴിക്കുന്നില്ല. ഓറഞ്ചുനീരും ഗ്ലൂക്കോസുമാണു് പ്രധാന ആഹാരം. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു് ഇല്പം കഞ്ഞിവെള്ളവും. വായു വലിക്കുകയാണു്. ഓർമ്മ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ബോധം വീഴുമ്പോൾ പ്പോയിയ്ക്കു.

'യ്ക്കു് കുറുപ്പു് താ കുട്ടീ...

വയറുവേദനിച്ചിട്ടു വയ്യ...!

പൂട്ടവെള്ളത്തിൽ ഗ്ലൂക്കോസ് കലക്കി—ഇറിയിറ്റർ—ഇട്ടുകൊടുക്കുന്നു.

കുറുപ്പാണ്ണാ...

നാലഞ്ചുതുള്ളി ഇറക്കുമ്പോഴേക്കു കുഴിയിൽവീണു് ആർത്തിയോടെ വലിയ്ക്കുന്ന കണ്ണുകൾ കാണുമ്പോൾ, തിളക്കം നഷ്ടപ്പെട്ടു് ഉൾവലിഞ്ഞ വായിൽ, സൗന്ദര്യമില്ലാത്ത കുറ്റിത്താടിനിറഞ്ഞ കവിൾത്തടങ്ങളിൽ, വേദനയുടെ പായൽ—

കുറുപ്പാണ്ണാ...

(അടുത്ത ലക്കം-അവസാനിക്കും)

—0—

(സാഹിത്യവാരഫലം 28-ൽനിന്നും തുടർച്ച)

എന്തുകൊണ്ടൊരിയാതസ് പറയുന്നു മുല്ലപ്പൂ ഇരുട്ടിലാണെന്നു്? പ്രകാശത്തിലായാലത്തും? എപ്പോഴും അതിനു വെളുപ്പും തത്തെ സെഫിലിയാതസ് ഗ്രിസിബാർനാകട്ടെ, നാഷണൽസ്കൂൾനാകട്ടെ കലാകാരന്മാർ എപ്പോഴും കലാകാരന്മാർതന്നെ. ആരും തുടയസ്സുകഴിഞ്ഞാൽ കലാകാരനും കൊണ്ടു കലാകാരനാകുന്നതും ഇതുകൊണ്ടു കൊണ്ടുതന്നെയാണു്. കേരളത്തിൽ നാം